

Nr. 2(42)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2015. gada 2. februāris

NOTIKUMI UN SADARBĪBA

Gunta Bite
Avīzītes «Bazūne» redaktore

Mūsu bibliotēkā vēl joprojām var baudīt taktilās izstādes **«Aiztikt drīkst nebaidīties»** eksponātus un to radīto emocionālo pacēlumu. Aplūkojot gleznas ar rokām, nav nepieciešams mēģināt atpazīt, kas tur attēlots, bet gan sajust asociācijas, kādas šī glezna rada. **Izstāde būs apskatāma līdz 18. februārim**, kad tā plūstoši ievadīs nākošos notikumus.

18. februārī plkst. 15.00 Braila raksta nodaļa bibliotēkas lasītavā rīkos **Aivara Eipura grāmatas Braila rakstā «Minimas jeb Zemestrīce zābakā»** atvēršanas svētkus. Tajos piedalīsies arī pats autors, kurš sabiedrībā ir pazīstams arī kā dzejnieks ar pseidonīmu Eduards Aivars.

Reiz laikrakstā «Kultūras Diena» autors par šo grāmatu un minimām stāstīja: «Tāpat kā dzejoļi ar gariem virsrakstiem, arī minimas ir mans jaunievedums latviešu literatūrā. Var teikt, ka minima ir mana literārā stihija. [...] Minimas ir pateicīgas savā īsumā, un man ir iespēja diezgan ātri lasītājam parādīt kādu šķietami ikdienišķu parādību, situāciju,

notikumu, sapni vai fantāziju negaidītā veidā. Šodienas laika zibējumā minimas var izlasīt ātrāk nekā romānu, pie tam to var darīt gan lidmašīnā, gan tramvajā, gan upmalā.»

Aicinām atnākt uz atvēršanas svētkiem, jo šīs grāmatas lappuses sevī slēpj ko tādu, kas ir cieši saistīts ar lasītājiem, bibliotēku un Braila rakstu.

Vēl viens patīkams notikums bibliotēkā ir sadarbība ar Rīgas Centrālās bibliotēkas ārējās apkalpošanas punktu **«Saulaino dienu bibliotēka»**. Tās ietvaros janvāra beigās mūsu bibliotēka dāvināja partneriem trīs Braila raksta grāmatas: Zenta Ērgle «Uno un trīs musketieri» (1971), Džeims Metjū Berijs «Pīters un Vendija. Mejas Baironas atstāsts» (1982) un Margarita Stāraste «Laimes zeme» (2014). Šīs grāmatas palīdzēs Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas bērniņiem gūt pirmo priekšstatu par Braila rakstu un par grāmatām, kuras var lasīt ar pirkstiem.

Šī starpbibliotēku sadarbība ir svarīga abām pusēm, tāpēc arī nākotnē iespēju robežās mūsu bibliotēka palīdzēs «Saulaino dienu bibliotēkai» ar dažādiem informatīviem materiāliem, kas būtu svarīgi ne tikai pašiem bērniem, bet arī viņu vecākiem. Paldies bibliotēkas vadītājai Ilzei Margai par sadarbības ideju un ieinteresētību.

PUTEŅU JEB SVEČU MĒNESIS LASĪTAVĀ

Alda Zariņa
Lasītavas bibliotekāre

«2. februāris — Sveču diena»

Aicinām visus, kas vēlas — gan lielus, gan mazus — piedalīties zīmējumu konkursā «**Cik skaisti svece deg...**». Uzzīmējiet sveci un atnesiet mums! Ja nevarat uzzīmēt, tad atnesiet īstu, interesantu, neparastu sveci. No 2. līdz 16. februārim bibliotēkas lasītavā būs apskatāma zīmējumu un sveču izstāde.

«5. februāris — Agatas diena»

Kurzemes jūrmalā, Kolkā Agatas diena svētīta kā acu diena, kurā nedrīkstēja strādāt. Ir tāds tautas ticējums: «Kas Agatas dienā ko ar rokām darīs, tas viss tam pie acīm ienāksies». Ja acu diena, tad acu diena. Tāpēc no 5. līdz 12. februārim bibliotēkas lasītavā būs apskatāma izstāde «**Mūsu acis — logs uz pasauli**».

«Valodiņa Dieva dota»

21. februāris ir Starptautiskā dzimtās valodas diena. Atcerēsimies, ka sava dzimtā valoda ir jāgodā, ar to jālepojas.

Mēs šo dienu atzīmēsim 19. februārī bibliotēkas lasītavā plkst. 15.00.

Aicinām visus uz kopīgu tautasdziesmu dziedāšanu.

*Smejat, jaudis, dziesmu manu,
Valodiņas nesmejat:
Dziesmu dziedu, kādu gribu,
Valodiņa Dieva dota.*

«Ģorga. Grenlandes piezīmes»

24. februārī pie mums ciemos Juris Ulmanis — ilggadējais alpīnisma piekritējs un atbalstītājs, cilvēks, kurš meklē piedzīvojumus un nebaidās no tiem.

2009. gadā Juris kopā ar vēl trim komandas biedriem pārslēpoja Grenlandi. Attālums, ko avantūristi veica, bija aptuveni 670 kilometru, pilnu ekstrēmu pārsleigumu. Pēc Grenlandes piedzīvojuma tapa **grāmata «Ģorga. Grenlandes piezīmes»** un savas Grenlandes piezīmes Juris pastāstīs arī mums.

Tiekamies 24. februārī plkst. 15.00 bibliotēkas lasītavā!

Lai interesantiem notikumiem bagāts Jums puteņu jeb sveču mēnesis un neaizmirsīsim ik pa laikam vērot laiku, jo — skaidra sveču diena norāda uz vēlu pavasari un siltu vasaru.

VĒSTULE BRAILA RAKSTA GRĀMATAI

Gunta Bite
Braila raksta nodaļas vadītāja

Šogad — 2015. gada novembrī — LNerB Braila raksta nodaļa svinēs savu

desmitgadi. Sakarā ar to notiks dažādi sarīkojumi, interesanti notikumi, saistīti ar Braila raksta grāmatām, kā arī dažādi konkursi. Viens no tiem būs literārais konkurss «**Vēstule Braila raksta grāmatai**», kas savu atklāšanu piedzīvos **5. februārī**.

Konkursam varēs iesniegt prozas darbus, kas rakstīti vēstules formā. Tā varēs būt pateicības, atvainošanās, pārdomu vai vēlējuma vēstule.

Konkursā piedalīties varēs ikviens, kura dzīvē Braila raksta grāmata atstājusi neaizmirstamas pēdas. Tās var būt: pirmie lasītprasmes soļi, svarīgu zināšanu iegūšanas ceļš vai arī darba, dzīves laikā gūtie Braila raksta grāmatas pieskārieni.

Ikvienam lasītājam ir *sava* pirmā grāmata, kuru pats izlasījis no vāka līdz vākam. Tāpat arī lasīšanas kultūra cilvēka dzīvē varētu būt mainījusies: no lasīšanas ar pirkstiem uz klausīšanos internetā. Tomēr visus apvieno viens elements — lasītprasmes pamatā bijusi grāmata. Tāpēc to ir jāgodā, nevis jānīcina. Tās godināšanu esam iecerējuši ar literārā konkursa palīdzību.

Konkursam iesūtītā darba apjomam jābūt vismaz 1600 zīmēm jeb divām A4 formāta lapām (Braila rakstā aprakstītām no vienas puses). Iesūtīšanas veids: elektroniski vai Braila rakstā. Termiņš, līdz kuram pieņems darbus — **31. augusts**.

Konkursa uzvarētājs saņems kādu vērtīgu balvu, kuru šobrīd vēl vēlamies patu-

rēt noslēpumā. Arī 2. un 3. vietas ieguvēji saņems balvas.

Ar konkursa pilno nolikumu, t.sk., ar žūrijas sastāvu februāra beigās varēsiet iepazīties bibliotēkas mājaslapas sadaļā «Pasākumi», sociālo tīklu lapās, kā arī LNB žurnālā «Rosme».

Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas mājaslapā ir teikts: «Šogad (2015) apirt jau 15 gadu, kopš Latvijā un visā pasaulē 21. februārī tiek atzīmēta Starptautiskā dzimtās valodas diena. Tās laikā valstis aicinātas izcelt katru valodu kā vērtību, īpaši uzsverot valodas nozīmi indivīda attīstībā un sabiedrības veidošanā un akcentējot valodu un kultūru daudzveidību kā nacionālu bagātību.

Latvijā un pasaulē Starptautiskā dzimtās valodas diena tradicionāli veltīta dažādām nozīmīgām tēmām, tostarp lingvistiskai dažādībai un apdraudētajām valodām, Braila rakstam un zīmju valodai, valodai kibertelpā, multilingvālai izglītībai un valodas mācību grāmatām u.c.»

Esiet aktīvi, lai Braila raksta grāmatai šogad būtu goda vieta! Neatlieciet rakstīšanu uz vēlāku brīdi, jo laiks skrien ātri.

16,5 MĒNEŠI BRAILA RAKSTĀ

Ieva Velde
BRN korektore

Pirmoreiz Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Braila raksta nodaļā savu kāju spēru 2013.gada 16.septembrī, un jau kopš tās pirmās dienas tā kļuva par manu darbvietu, uz laiku aizvietojo darbinieci bērna kopšanas atvaļinājumā. Tā sākās mani, tagad sarēķinot, 16,5 mēneši Braila rakstā.

Braila raksta nodaļa negaidīti atvēra man durvis uz pavisam jaunu un brīnumainu vietu, kas laika gaitā man ir iemācījusi neizsakāmi daudz. Tā man bija pirmā iespēja ielūkoties neredzīgo raksta pasaulē un no jauna aptvert rakstītā vārda neatsveramo vērtību. Vērojot to milzīgo darba apjomu, ko ik dienas paveic nodaļas darbinieki, reproducējot grāmatas Braila rakstā, man vēlreiz atklājās grāmatas kā kultūras fenomena unikālā vērtība. Tieši tas arī visu šo laiku ir bijis mana darba pamats un jēga, ko esmu sevī jūtusi, apzinājusi un pie kā esmu pieturējusies

tajos brīžos, kad nav bijis tik viegli, kā gribētos, — kalpošana grāmatai kā parādībai, kas jēgpilna pati par sevi, mērķim, lai tās saturs nonāk pie lasītāja, paužot autora domas un ieceres. Spāņu rakstnieks Karloss Ruiss Safons ir paudis domu, ka katrai grāmatai ir dvēsele — *«tā cilvēka dvēsele, kurš to uzrakstīja, un to cilvēku dvēseles, kuri to lasīja, izdzīvoja un izsapņoja. Ikreiz, kad grāmata nonāk citās rokās, ikreiz, kad kāds pārļaiž skatīenu tās lappusēm, grāmatas gars aug un kļūst stiprāks.»* Tāpat man liekas, ka arī mēs visi — Braila raksta nodaļas darbinieki — katru dienu strādājam tieši ar grāmatas dvēseli, un tas ir svētīgs darbs — tāds, kurš mūs izglīto, paplašina redzesloku un ļauj pieskarties domu smalkākajām vibrācijām. Un tad, kad grāmata Braila rakstā ir nonākusi pie neredzīgajiem lasītājiem, tā ir apaugusi arī ar mūsu pašu dvēsēlēm. Katra grāmata satur mūsu domas, rūpes un darbu, mūsu vēlmi, ko dažreiz varētu nosaukt pat par sapni, lai grāmata būtu pieejama ikvienam, kas alkst pēc tās klātbūtnes savā dzīvē, nojaucot savā priekšā visus šķēršļus — arī acu gaismas trūkumu.

Mani 16,5 mēneši Braila raksta nodaļā ir aizritējuši ļoti strauji. Šajā laikā esmu uzzinājusi un iemācījusies ļoti daudz jauna, tai skaitā arī pati par sevi. Esmu iepazinusi daudz brīnišķīgu cilvēku un ielūkojusies nestandarta pasaulē, atklājot pašu svarīgāko — visas robežas ir tikai mūsu pašu domās, jo patiesībā ne tam,

ko varam uzzināt par dzīvi, ne arī tam, ko spējam tajā paveikt, īstu robežu nemaz nav, jo tās visas ir nojaucamas, un vienīgs, kas mums nepieciešams, ir vēlētānās, labā griba.

Man ļoti pietrūks kolēģu Braila raksta nodaļā, ar kuriem mani no sākuma līdz beigām ir vienojusi mīlestība pret grāmatām un rakstīto vārdu. Man pietrūks Ivara un viņa racionālās, loģiskās domāšanas, argumentēto diskusiju, kuras mums bijušas. Man pietrūks Sarmītes, viņas prāta gaišuma, sirsnības un spējas ikvienā grāmatā atrast skaisto un pamācošo. Un Hermas ar viņas dzīvi literatūrā, nekad neizsīkstošajiem stāstiem par izlasītajām grāmatām. Man pietrūks Guntas, kura ir mani aizkustinājusi ar savu enerģiju, patiesumu un sirds siltumu, nekad neapstājoties nekādu šķēršļu un pārbaudījumu priekšā, nekad arī neatsakot nevienam palīdzību. Paldies kolēģiem! Esmu daudz mācījusies un guvusi, un apbrīnoju Jūs visus.

Grāmata ir jēgpilna parādība, un tā ir neatsverami nozīmīga cilvēciskās pasaules sastāvdaļa. Tā ne tikai uzglabā cilvēces garīgo attīstību, zināšanas un pieredzi, tai katra indivīda dzīvē ir arī personiskā funkcija apmierināt estētiskās, tikumiskās, kā arī dzīves jēgas vajadzības. Grāmata veido ikvienu no mums, un Braila raksta nodaļa ir vieta, kurā grāmata top pieejama neredzīgajiem lasītājiem. Šī misija ir apbrīnojama un brīnišķīga, un tās jēga nav apšaubāma.

BAZŪNE

**«Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas»
bezmaksas avīzīte**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tālr. 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijām atbildīgi paši autori.